

LESNÍ CHODCI

Je možné zatoulat se z cesty vlastního osudu?

informace pro novináře

© GAGA

všechny zde uvedené informace jsou k volnému použití

ČR / Slovensko / Francie

35 mm / 1:1,85 / DOLBY SR / 95 min.

PŘEDPREMIÉRA PRAHA 25.1.2003, FEBIOFEST

MEZINÁRODNÍ PREMIÉRA 25.1.2003, FILMFESTIVAL ROTTERDAM

SLAVNOSTNÍ PREMIÉRA PRAHA 19.2.2003, KINO AERO

SLAVNOSTNÍ PREMIÉRA ÚSTÍ NAD LABEM 22.3.2003, DŮM KULTURY

PRODUCENT: PRODUKCE GAGA, Galina Šustová
Karlovo náměstí 19, 120 00 Praha 2
e-mail : gaga@telecom.cz
tel/fax : 02 2491 2519

DISTRIBUCE: SPIN FILM
U Zvonařky 14
120 00 Praha 2
Tel. +420 222 521 257
Tel./Fax +420 222 521 179

Režie: Ivan Vojnár

Na motivy scénáře a knihy Lesní chodci Martina Ryšavého
Úprava a dialogy: Ivan Vojnár Spolupráce: Galina Šustová

Monology:

Yveta Shanfeldová, Ivan Vojnár, Jiří Schmitzer, Ester Hocke, Petra Poláková, Lenka Regentová

Hudba: Irena a Vojtěch Havlovi

Výtvarník: Jan Tobola

Umělecká maskérka: Jiřina Pahlerová

Střih: Šárka Němcová

Zvuk: Jiří Klenka

Kamera: Ramunas Greičius

Výkonný producent: Galina Šustová

Vyrobeno v koprodukcii:

GAGA produkce / Česká televize / Synergia Film / Studio Virtual / Margo Films Paris /
ALEF Film a Media Group / Filmservice Slovakia

Státní fond ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie
Eurimages

Partneři filmu:

DRINKS UNION, Město Ústí nad Labem, Ččinoherní studio v Ústí nad Labem

Hrají:

Jiří Schmitzer (Rufus)

Jitka Prošperí (Puklice)

Zdeněk Novák (Čerčil)

Petra Poláková (Gréta)

Miroslav Bambušek (Malej Rufus)

Ester Hocke (Malá Gréta)

Lenka Volfová (Rufusova sestra)

Josef Vinklář (vyšetřovatel)

Jana Holcová (železničářka)

Karolína Rottová (přítelkyně Malého Rufuse)

Jana Bittnerová (ředitelka dětského domova)

Lotar Radványi (děda Malé Gréty)

OBSAH FILMU

Malá Gréta (**Ester Hocke**) jede do vězení za svým přítelem, Malým Rufusem (**Miroslav Bambušek**). Vzpomíná na to, co se stalo ještě před jejich narozením, co k němu vedlo a ovlivnilo tak jejich osudy.

Rufuse (**Jiří Schmitzer**) a Čerčila (**Zdeněk Novák**) pojí letité přátelství i společný odpor ke světu tísněnému různými formami moci, ve kterém si zvolili osud outsiderů. Rufus žije se sestrou (**Lenka Volfová**), která pracuje v továrně, kde byl kdysi zaměstnán i on. Čerčil, s nímž se Rufus nejraději schází ve své oblíbené nádražní hospodě, se na rozdíl od něj naprosto odmítá vázat: jeho světem jsou vlaky, které mu dodávají pocit svobody.

V zastavárně, kam chce dát svou starou kytaru, se Rufus seznámí s Kateřinou (**Jitka Prošperí**), které později začne přezdívat Puklice. Čerčil se zase dá dohromady s dívkou Grétou (**Petra Poláková**). Kvůli tomu, že se porve s Grétinými agresivními přáteli z amatérské kapely, skončí dvojice na policii

Čtveřice začne uvažovat o emigraci. Nakonec však odjede jen Čerčil, přestože tak opustí Grétu, kterou zhoršující se problémy dostanou do psychiatrické léčebny. Rufus zůstane, protože Puklice je těhotná. Začne pracovat jako asfaltér.

Čerčil se po čase vrátí z Austrálie. Znovu naváže vztah s Grétou, která pracuje ve psím útulku. Za čas dívka otěhotní a porodí dceru. Potom je opět převezena na psychiatrii, odkud po propuštění zmizí. Čerčilovi už není nic platné, že má výčitky svědomí. Jeho dcera, které se říká Malá Gréta, vyrůstá u dědečka. Puklice i se synem - Malým Rufusem - opustí věčně nespokojeného muže, se kterým se marně pokoušela u jeho sestry žít "normální" život, a najde si práci i přístřeší v dětském domově. Rufus, který syna začne brát na své toulky, se jí stále víc vzdaluje. On a Čerčil ve furiantské touze stvrdit své životní směřování potomky zasnoubí, když jsou ještě dětmi.

Čerčil skončí svůj život, když opilý vypadne z nákladního vlaku.

Malá Gréta a Malej Rufus procházejí nezávisle na sobě nelehkým dospíváním a prvními bolestnými zkušenostmi dospělosti, kterými se mimoděk "hlásí" k odkazu svých otců. Po letech se setkají a zjistí, že došli různými cestami k podobným závěrům. Malá Gréta momentálně zvítězila nad drogovou závislostí, Malej Rufus se naučil ventilovat potřebu svobody na divadle. Oba doufají, že vztah, který mezi nimi vznikl, vydrží i zkoušku odloučení, když Malej Rufus po rvačce skončí ve vězení. Z jejich lásky vzejde naděje - když už ne pro jejich rodiče, tedy pro ně samé.

Nový film zkušeného dokumentaristy **Ivana Vojnára** (celovečerní hraný film *Cesta pustým lesem* / 1997) se vzdává konkrétních historických paralel. Přesto však v příběhu dvou generací hledajících ve svých životech pevný bod nabízí úvahu o možnostech úniku z reality místa, času a lidské zodpovědnosti. Ve vyprávění na pomezí fikce a dokumentu se prolíná minulost se současností a události prožívané i psané.

Film využívá atmosféry Ústí nad Labem a jedinečných možností tamního Činoherního studia. S tím je spjat jak představitel Rufuse **Jiří Schmitzer**, který byl členem jeho hereckého souboru deset let, tak herečka Jitka Prošperí (Puklice) a **Miroslav Bambušek** (Malej Rufus), který zde hostuje jako režisér a autor. Jako herci se však na jevišti Činoherního studia objevili i představitel Čerčila - bývalý jevištní technik **Zdeněk Novák**, bývalá šatnářka **Petra Poláková** (Gréta) a inspicientka **Ester Hocke** (Malá Gréta).

Lesní chodci vznikli jako projekt využívající možnosti improvizace a usilující o maximální autenticitu výpovědi. Film byl natočen na motivy scénáře a stejnojmenné knihy **Martina Ryšavého**. Autorem úpravy a dialogů je režisér **Ivan Vojnár**, který přitom úzce spolupracoval s **Galinou Šustovou**. Ta byla zároveň v rámci produkce GAGA výkonnou producentkou snímku. *Lesní chodci* vznikli jako koprodukce se Slovenskem a Francií. Vedle produkce GAGA se na nich podílela i Česká televize (Helena Slavíková, Alice Nemanská), Synergia Film (Aleš Hudský), Studio Virtual (Pavel Dvořák), Margo films /Francie (Francois Margolin), ALEF Film a Media Group / Slovensko (Marian Urban) a Filmservice Slovakia.

O FILMU

Na počátku *Lesních chodců* bylo setkání se scenáristou **Martinem Ryšavým**, kterého jeho kolega z FAMU **Petr Jarchovský** doporučil režisérovi **Ivanu Vojnárovi** v době, kdy po svém celovečerním dokumentu *Proroci a básníci. Kapitoly z kalendáře* začal uvažovat o dalším hraném projektu. **Ivana Vojnára** zaujala **Ryšavého** vzpomínka na "Rufuse", který se rád toulal a psal si navenek "banální" deníky, a který tehdy desetiletého syna zasnoubil s dcerkou podobně naladěného kamaráda. **Martin Ryšavý** tento nápad rozvinul do podoby scénáře, do něhož vtělil své představy o dvojici tuláků-outsiderů (původně šlo o popeláře a asfaltéra), kteří prožívali své osudy v realitě Československa 60. - 90. let.

Scénář *Lesní chodci*, kterého se ujala produkce GAGA, v níž **Ivan Vojnár** realizoval už *Cestu pustým lesem*, dostal na základě rozhodnutí rady Státního fondu ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie v roce 1999 granty v celkové hodnotě 6 milionů korun. Finanční podporu získal projekt, do kterého vstoupili jako koproducenti i Slovensko a Francie, později i od evropského fondu Eurimages. Vedle produkce GAGA se na něm významně podílí i Česká televize, Synergia Film, Studio Virtual, Margo films (Francie) a Alef Film a Media Group (Slovensko).

V určité fázi přípravy filmu se **Ivan Vojnár** a **Martin Ryšavý** dohodli, že dále bude Ivan Vojnár pracovat sám. Martin Ryšavý své představy konkretizoval do knižní podoby. Nakonec však vznikly ne dvě, ale hned tři "definitivní" tvary původní látky, které spolu souvisejí jen velmi volně: scénář, kniha a hotový film. **Ivan Vojnár** totiž patří k těm autorským osobnostem, které svou představu dotvářejí teprve během natáčení prostřednictvím improvizace a v souladu s prostředím, herci a dalšími spolupracovníky.

Už z prvních úvah nad námětem *Lesních chodců* vyplynulo, že půjde o příběh ze současnosti s obecnějším významovým přesahem sledující osudy dvou generací. Pozornost se soustřeďuje na šestici postav - dvě partnerské dvojice (Rufus/Puklice, Čerčil/Gréta) a jejich děti (Malej Rufus, Malá Gréta), které svým způsobem dotvářejí vizi svých otců i matek o pokračování a naplnění jejich vlastních osudů a snů.

Ve filmu je nové generaci nakonec věnováno mnohem víc prostoru, než se původně předpokládalo. Pro **Ivana Vojnára** bylo důležité postihnou především vnitřní náladu příběhu odehrávajícího se přibližně v průběhu uplynulých třiceti let. Čerčil a Rufus volí odchod do vnitřní opozice a chtějí tak vzdorovat tlaku společnosti. Podle režiséra je však důsledné naplňování tohoto rozhodnutí zároveň izoluje od okolí a může být i určitým alibismem. Hrdinové se stávají egoisty neschopnými mimo jiné udržet si partnerky a vychovat děti.

Do pozadí ustoupila potřeba události jakkoli konkrétněji datovat, ať už prostřednictvím titulků, dobových reálií či herecké charakterizace. (Zřejmě nejvýraznější "vnější" změnou ve vyprávění jsou tak brýle, jež si Čerčil přiveze z emigrace, či vousy, které si ve vězení oholil Malej Rufus a s ním i jeho představitel **Miroslav Bambušek**). I deník, který si píše Rufus, je spíš negací okolní reality a jejich vnějších proměn. Svět a společnost kolem postav se sice mění, ale pro ně zůstávají pořád stejné. Aktéři však samozřejmě procházejí vnitřním i vnějším vývojem, jenž souvisí i s mimoděčnou dokumentací toho, jak se herci měnili v průběhu téměř rok trávajícího natáčení.

Během scénářistické přípravy *Lesních chodců* šlo **Ivanu Vojnárovi** a **Galině Šustové** o zjednodušení a zpřesnění motivací, pocitů a vztahů jednotlivých postav i o to, aby vyprávění pročistili od symbolů a metafor. Les nakonec zůstal jen v názvu filmu a v představách hrdinů jako metafora nedosažitelného snu o svobodě. Logicky vypadly i konkrétní asociace na tramping nebo na beatnictví.

Režisér se rozhodl nenavazovat na černobílou retro-stylizaci a Cinemascope, které použil v *Cestě pustým lesem*, a zvolil barevný materiál využívající svébytné, neromantické poetiky současného industriálního prostoru. Klíčovým se ukázalo být rozhodnutí nenatáčet v Jižních Čechách či na jiných filmařsky vytěžených či prvoplánově "idylických" místech. Ze hry se tak dostala Praha či Sázava, která figurovala v původním scénáři. Řešení režisérovi nakonec pomohla najít Galina Šustová. Během obhlídek lokací pro jiný film se nechala okouzlit svéráznou krajinou severozápadních Čech, která se v českém filmu výrazněji neobjevila už celá desetiletí.

Filmový štáb nakonec objevil skoro všechno, co pro svou práci potřeboval, v Ústí nad Labem. Našel zde železniční síť, se kterou je svázaná existence postavy Čerčila, i svobodnou rozlohu Labe - řeky, která se prosadila až do podoby vnitřní dramaturgické linie vyprávění, které "vede až do Austrálie". Město, na jehož dnešní podobě se podepsal rozvoj z doby první republiky i éra reálného socialismu, filmu vtisklo svou živou, proměnlivou atmosféru. Důležitou roli ve filmu hraje ústecká periferie s továrním komplexem Setuzy, o jejíž dávné nezaměnitelné "vůni" vznikl jeden celý částečně improvizovaný dialog mezi Rufusem a Puklicí. Do filmu se dostala i multikulturní atmosféra města obývaného lidmi, kteří zde vesměs nemají vlastní kořeny, i výraznou romskou menšinou. Bylo představitelné, že právě tady by mohli žít "neprogramoví tuláci", jakými jsou Rufus a Čerčil. Svou roli ve filmu sehrála i lesnatá krajina začínající sice hned za městem, ale obyvateli jakoby pozapomenutá.

V Ústí nad Labem prožil filmový štáb z Prahy obohacený o ústecké spolupracovníky celý rok: bylo totiž třeba zachytit proměny prostředí ve všech čtyřech ročních obdobích. Přátelská, tvůrčí atmosféra, která natáčení provázela, se obtiskla i do samotného filmu. *Lesní chodci* by nemohli vzniknout bez vstřícné podpory města Ústí nad Labem, které se stalo jedním z partnerů filmu. Rozhodnutí natáčet v severočeské metropoli vedlo **Ivana Vojnára** i k využití unikátních možností Činoherního studia v Ústí nad Labem, jež se stalo dalším z partnerů filmu. Soubor, který získal v roce 2000 cenu Alfréda Radoka v kategorii Divadlo roku, vytváří svá představení v úzké spolupráci s hereckým kolektivem, do kterého patří i někteří ze zaměstnanců divadla (což se promítlo i do hereckého obsazení *Lesních chodců*). Z tohoto divadelního prostoru vyšel v minulosti nejen představitel Rufuse **Jiří Schmitzer**, ale i **Ondřej Vetchý**, **Karel Roden** či **Tomáš Töpfer**.

Činoherní studio, které poskytlo filmařům v dělnické čtvrti Střekov bezpečnou pracovní základnu (např. pro konkurs na představitele Malého Rufuse v dětském věku), po loňských povodních prochází vnější rekonstrukcí i vnitřní přeměnou. *Lesní chodci* tak částečně zaznamenávají stav souboru, který je dnes už minulostí stejně jako prostory, které se ve filmu rovněž objeví.

Dalším významným partnerem a pomocníkem při natáčení byla ústecká firma Drink Union.

O NATÁČENÍ

Natáčení *Lesních chodců* probíhalo od května 2001 do dubna 2002, především v Ústí nad Labem a jeho okolí (labské přístaviště, průmyslový komplex Setuzy, vlakové nádraží v Domině, trať do Vejprt, Trmice, restaurace U Můstku). Natáčelo se však i na Teplicku, ve věznici na Borech, v psím útulku Domov naděje v Krupce a nakonec i v Praze (také během výměny stráží na nádvoří Pražského hradu).

Herce si **Ivan Vojnár** vybral především s ohledem na to, aby jako osobnosti vyhovovali jeho představě o postavách. Dostávali text záměrně většinou těsně před natočením scény, jejíž podobu často ovlivňovaly jejich vlastní osudy a prožitky. Režisér jim často nabídl jen rámeček, v němž mohli improvizovat. Tak vznikl např. rozhovor Malého Rufuse a Malé Gréty v přírodním amfiteátru. **Vojnár** se často nechával inspirovat také počasím nebo momentální náladou na place.

Skutečnost, že se během natáčení neustále improvizovalo, vyžadovala plné soustředění celého štábu. To, že se herci před kamerou pohybovali většinou velmi svobodně, vyžadovalo koncentraci především od kameramana **Ramunase Greičiuse**. Ten díky své dokumentaristické zkušenosti věděl, že první záběr bývá v takovém případě většinou nejlepší a zároveň neopakovatelný. Jeho spolupráce s režisérem **Ivanem Vojnárem** byla založena spíše na vzájemném lidském respektu než na profesionální disciplíně, která by v tomto případě podle **Greičiuse** mohla být příčinou napjatých vztahů během natáčení. U *Lesních chodců* ovšem neexistence předem daných pravidel předpokládala důvěru všech spolupracovníků v režiséra a v jeho vizi.

Ivan Vojnár, který má sám za sebou letitou kameramanskou zkušenost, chtěl od začátku využít služeb některého ze zahraničních kolegů, který by měl od české reality odstup. **Ramunase Greičiuse** si vybral na základě filmu režisérky **Alice Nellis** *Ene bene*. **Vojnár** původně uvažoval nejen o použití Cinemascope, ale i o tom, že se kameraman vzdá svícení a nebude používat jízdy a jeřáb. Původní koncepce ovšem nakonec prošla proměnou vyhovující oběma stranám.

Přestože **Ivan Vojnár** vypráví příběh dvou generací, dohodl se s **Ramunase Greičiusem**, že nebude jednotlivé časové úseky odlišovat tradičním způsobem, např. barevně. Hlavním vizuálním prvkem naznačujícím plynutí času se staly různé druhy materiálu Kodak. Autoři přitom doufali, že to divák rozumově nepozná, ale bude to na něj působit spíše podvědomě.

Ramunas Greičius úzce spolupracoval se zvukařem **Jiřím Klenkou**, se kterým se podílel už na filmech *Ene bene* a *Výlet*. Také na zkušeného odborníka, který se během natáčení stihl oženit a absolvovat svatební cestu, kladl prvek improvizace mimořádné nároky. Často vůbec nevěděl, který z herců zrovna promluví, práci mu však ulehčilo použití mikroportů. *Lesní chodci* se natáčeli s kontaktním zvukem, bez použití postsynchronů (při postprodukcí nakonec došlo prakticky jen k výměně jednoho slova a upřesnění jedné repliky). Pro potřeby filmu natočil **Jiří Klenka** třináct hodin původních "industriálních" zvuků, ve kterých zachytil město v různých částech dne a ročních dobách. Ve filmu pak byly použity prakticky jen tyto materiály.

Ivan Vojnár přišel s nápadem dodat některým postavám hlubší rozměr prostřednictvím vnitřního monologu. Požádal **Jiřího Schmitzera** (Rufus), **Petru Polákovou** (Gréta) a **Ester Hocke** (Malá Gréta), aby mu odpověděli na některé otázky a obohatili tak své hrdiny. Poněkud jinak tomu bylo s rozsáhlejším vnitřním monologem Malé Gréty, na kterém se navíc vedle režiséra podílela i **Yveta Shanfeldová**, česko americká básnička, která žije od 16 let v USA a publikuje v Čechách i v Americe.

Za neocenitelnou považují režisér **Ivan Vojnár**, kameraman **Ramunas Greičius** a zvukař **Jiří Klenka** spolupráci se střihačkou **Šárkou Němcovou**. Ta s režisérem pracovala už na jeho dokumentech a věděla, že **Vojnár** k hranému filmu přistupuje obdobně. I když vyprávění "objímá" cesta Malé Gréty vlakem do vězení a prolíná jím její monolog, točilo a stříhalo se vlastně chronologicky a velmi jemně se měnily především "vnitřky" scén. **Jiří Klenka** si na střihačce pochvaluje především její cit pro rytmus a vnitřní návaznost scén. Po **Galině Šustové** byla **Šárka Němcová** navíc další blízkou spolupracovnicí, která intuitivní přístup **Ivana Vojnára** vyvažovala racionálním odstupem a zároveň "ženským" pohledem na látku.

Díky Němcové se k filmu ovšem připojil další "lesní chodec" - dcera Marjánka, která se narodila v prosinci 2002 - těsně po dokončení její práce na filmu. Pro **Němcovou** byla na *Lesních chodcích* příjemná atypická neuspěchaná atmosféra, během níž materiál pozvolna dozrával do konečné, maximálně zdůvodněné podoby. Na filmu pracovala v průběhu roku a půl v Praze, i když litovala, že nemohla prožít atmosféru samotného natáčení.

Další osobností, která má zásluhu na podobě *Lesních chodců*, je zkušená umělecká maskérka **Jiřina Pahlerová**, která během své rozsáhlé praxe líčila třeba i francouzskou hereckou hvězdu **Anii Girardotovou**. Původně se domnívala, že postavy budou během uplynulých desetiletí přece jen nenápadně stárnout. Protože však brzy začalo být jasné, že film bude získávat definitivnější podobu teprve ve střihně, usilovala nakonec především o co nejcivilnější, neměnnou tvářnost hrdinů. S pobavením vzpomíná na to, že vlastně "líčila herce v dokumentárním filmu".

Rozhodnutí nenechat čas příběhu viditelně plynout podléhala i práce výtvarníka **Jana Toboly**, který s **Ivanem Vojnárem** spolupracoval už na *Cestě pustým lesem*. Také na něj se vztahoval požadavek pracovat v autentických podmínkách, bez "profesionálního" servisu např. v podobě skriptky nebo rekvizitáře. Výsledek mu ve své nadčasovosti a zároveň konkrétnosti připomíná na jedné straně stylizaci, se kterou se setkává ve své divadelní práci, na druhé straně syrovou jednoduchost italského neorealismu.

Dotváření autentického natáčecího prostoru bylo často výsledkem kolektivní práce celého štábu: tak se stalo, že **Ivan Vojnár** mohl uplatnit své představy o kostýmech a že neocenitelnou pomoc poskytl i šéf jevištní techniky ústeckého Činoherního studia **Josef Kadeřábek** (který podle režisérových pokynů psal i úryvky z Rufusových deníků).

Nenápadnou, ale důležitou složkou *Lesních chodců* je hudba. **Irena a Vojtěch Havlovi**, kteří se podíleli už na *Cestě pustým lesem*, od začátku věděli, že jí bude použito jen málo. Inspirováni režisérovou objednávkou, natočili minimalisticky úspornou, bytostně nervní hudební nahrávku, na které spolupracovali s **Michalem Gerou**, **Pavlem Poláškem**, **Štefanem Sukupem** a zvukařem **Jiřím Klenkou**, který hraje na klarinet. **Ivan Vojnár** si pak ve střihně mohl vybrat to, co se mu líbilo.

Hudba a text písně pro Grétu a saxofonové sólo pro Puklici vzniklo ve spolupráci s dalším spolupracovníkem ústeckého Činoherního studia **Jiřím Pletánkem**, který si ve filmu zahrál muzikanta.

HERCI

Podobně jako pro *Cestu pustým lesem*, i pro *Lesní chodce* si **Ivan Vojnár** vybíral osobnosti, které se s herectvím potkaly a mnohdy zase rozešly. Za věrohodnost svých postav herečtí aktéři nakonec ručili doslova vlastním životem. Mezi představiteli hlavních rolí je nakonec zkušeným filmovým profesionálem pouze představitel Rufuse - **Jiří Schmitzer**. Stejně jako většina ostatních, také on má blízko k Ústí nad Labem, v jehož Činoherním studiu kdysi začínal. Přivítal proto možnost vrátit se na rok do prostředí, kde strávil deset let. Přestože do Ústí často jezdí za příbuznými, teprve teď mohl vychutnat změnu, jaká se s městem v posledních letech stala.

Především na **Schmitzerovi** ležela zodpovědnost za to, aby svůj projev sladil s projevem kolegů, kteří měli za sebou maximálně divadelní či jen příležitostnou a drobnou filmovou průpravu. Míra improvizace ho nejdříve vyváděla z konceptu: požadavek autenticity pro něj znamenal ztlumit expresivitu vlastních výrazových prostředků, přestat spoléhat na rutinu a ve svém projevu udělat místo prvku náhodnosti. Na natáčení *Lesních chodců* pro něj ovšem bylo příjemné, že šlo o ruční, nikoli průmyslovou výrobu a že nikdo nekalkuloval s vnějšími efekty, které by měly na diváka zapůsobit.

Postavu Čerčila si zahrál **Zdeněk Novák**, rodák z Teplic (1959), kterého s jeho hrdinou spojuje smysl pro dobrodružství života. **Ivan Vojnár** ho objevil jako jevištního technika v ústeckém Činoherním studiu, kde také hrál (dnes pracuje jako řidič autobusu). Během natáčení se cítil ve svém živlu - už na divadle si totiž vyzkoušel možnosti improvizace (např. v představení *Plechovka*).

Ani sám **Zdeněk Novák** ovšem mnohdy nevěděl, kam až ho vývoj scény zavede: třeba v okamžiku, kdy coby Čerčil otevíral nožem starou, podezřele vyhlížející konzervu, netušil on ani nikdo ze štábu, co bude uvnitř (nakonec tam byla sladká pochoutka chalva). V jedné scéně se v rámci okamžitého společného nápadu popral s **Jiřím Schmitzerem**. Nejtěžší pro něj nebylo ani tak seskakování z brzdícího vlaku, jako navenek bezproblémová scéna v kašně na ústeckém Lidickém náměstí, během jejíhož natáčení se se svou hereckou partnerkou **Petrou Polákovou** "málem utopili."

Part Kateřiny zvané Puklice **Ivan Vojnár** nabídl třiatřicetileté **Jitce Prošperí**. Rodačka ze středočeského Nymburka považuje za své herecké "školy" A-Studio Rubín a ústecké Činoherní studio, kde působí sedmým rokem a kde našla uplatnění především v představeních *Crave* (podle **Sarah Kaneové**) a *Čtyři malá dramata* (podle **Samuela Becketta**). I když se na divadle pohybuje často ve stylizovaných polohách, její Puklice je naopak postavou, která se pokouší žít "normální" život, přestože ji na jedné straně obklopuje normalizační realita a na druhé straně ji Rufus neustále atakuje svou výstřední, nezávislou existencí. Natáčení pro **Jitku Prošperí** bylo ne vždy příjemnou, ale o to důležitější, intenzivně osobní záležitostí, která ji donutila těžit z vlastních zážitků a zkušeností bez možnosti "schovat se" za postavu. Nejtěžší pro ni bylo přestat se stydět před svým filmovým partnerem **Jiřím Schmitzerem**, jehož hereckou osobnost obdivuje.

Čerčilovu uzavřenou, labilní družku Grétu ztvárnila dvaadvacetiletá ústecká rodačka **Petra Poláková**, která se do Činoherního studia dostala v šestnácti letech, kdy tam začala pomáhat v šatně. Na životě souboru se však během uplynulých pěti let podílela také na jevišti (představení Fímejl **Kateřiny Jungové**). I když se po maturitě hlásila na DAMU (kam nebyla přijata), herectví nestojí ve středu její pozornosti: v současné době dokončuje vysokoškolská studia estetiky.

Natáčení *Lesních chodců* považuje **Petra Poláková** za zajímavý a příjemný tvůrčí zážitek, během něž jí Ivan Vojnár pomohl překonat i ty pro ni nejtěžší okamžiky, např. vyčerpávající natáčení "nahé" scény.

Také třiadvacetiletou rodačku z České Lípy **Ester Hocke**, která ve filmu hraje dceru Gréty a Čerčila - Malou Grétu, našel **Ivan Vojnár** v ústeckém Činoherním studiu. Nepovažuje se za herečku: poté, co si vyzkoušela práci sanitářky v nemocnici na infekčním oddělení a prodavačky v kladenském butiku, začala v divadle pracovat jako rekvizitářka. Nakonec tu zakotvila jako inspicientka, ale zahrála si např. i v představení **Kateřiny Jungové** Fímejl. Seberealizaci našla i ve studiu operního zpěvu.

Natáčení *Lesních chodců* bylo pro **Ester Hocke** prvním profesionálním setkáním s filmem. I ona hrála především samu sebe: zaujalo ji, že mohla v tvůrčí shodě s režisérem využívat vlastní vzpomínky, zkušenosti i okamžité pocity, ale zároveň si utřídit i vlastní myšlenky. Během práce na filmu pro ni nebylo citově vyčerpávající ani tak natáčení ve věznici na Borech nebo milostná scéna, v níž jí byl oporou herecký partner **Miroslav Bambušek**, ale scéna, v níž její postava navenek bezstarostně kráčí po kolejích těsně před rozjetým vlakem.

Postavu syna Rufuse a Puklice ztvárnil **Miroslav Bambušek** (nar. 1975) - stále známější autor a režisér, jehož domovskou scénou je Multiprostor Louny, kde působí jako umělecký šéf, dramaturg, autor a režisér. Externě spolupracuje především s Činoherním studiem v Ústí nad Labem, divadlem v Chebu a pražským Divadlem Na zábradlí.

Vyučil se v Mostě ve Velebudicích opravářem strojů a zařízení, studoval strojní průmyslovku a byl přijat na pražskou FF UK, kde se zabýval filozofií, překladatelstvím (francouzština, již se sám naučil) a klasickou řečtinou.

Píše operní libreta a rozhlasové hry, zatím největší ocenění mu však vynesla jeho soustavná režijní a autorská divadelní práce. V roce 2001 za původní hru *Písek* získal Cenu Alfréda Radoka, na niž byl v témže roce nominován i za hru *Hugo*. Další nominace má za režii textu **Egona Tobiáše** *Smokie* a nejnověji za původní hru *Caligula*. V Činoherním studiu se uvedl projektem *Líbači hlav* (1999). Mezi další představení, na nichž se zde podílel, patří *Smokie*, *Spy* nebo *Moliere*. Na konci prosince mělo v Lounech premiéru představení *Oratorium Héraklés*, v němž hraje i filmová matka jeho *Malýho Rufuse* - **Jitka Prošperí**. Ta si pod jeho vedením zahrála i v jeho projektech *Smokie* a *Moliere*. Režíroval však i další své kolegy z *Lesních chodců*: **Zdeňka Nováka**, jenž podle jeho názoru podal vynikající výkon v *Břišní tanečnici James*, či **Ester Hocke**. Na květen připravuje **Bambušek** s **Petrem Kolihou** v Multiprostoru Louny ve spolupráci s ústeckým Činoherním studiem a A-Studiem Rubín inscenaci *Sud prachu* podle divadelní hry **Dejana Dukovského**, která inspirovala i stejnojmenný film **Gorana Paskaljeviče**.

Jako herce si ho mohli všimnout i televizní diváci v projektu **Davidu Vávry** *Šumná města* v dílu věnovaném Lounům.

Postava Malého Rufuse se rodila z rovnocenné spolupráce režiséra a jeho herce. **Bambuškovy** autorské aktivity nemohly neovlivnit také podobu role: představení podle Deníku zloděje **Jeana Geneta**, které Malej Rufus zkouší se svou přítelkyní, je však nápadem **Ivana Vojnára**. Přirozenou povinností pro zkušeného divadelníka bylo pomáhat herecky méně zkušeným kolegům: i pro něj však režisér přichystal překvapení, když ho při natáčení scény na dvoře ve věznici na Borech konfrontoval se skutečnými vězni.

Bambuškův starší bratr **Tomáš**, který si v *Lesních chodcích* zahrál postavu kapelníka hudební skupiny, se kterou zkouší Gréta, hostuje v ústeckém Činoherním studiu jako výtvarník a scénograf a v Multiprostoru v Lounech působí jako ředitel, herec a scénograf.

Do tří menších rolí obsadil **Ivan Vojnár** herečky, které spojují studia Katedry alternativního a loutkového divadla na pražské DAMU: **Lenku Volfovou**, která si ve filmu zahrála postavu Rufusovy sestry a která je profesně spjatá s pražským divadlem Minor (naposled se objevila ve "štědrovečerním" představení Vánoce aneb Příběh o narození), talentovanou **Karolínu Rottovou**, která ztvárnila přítelkyni Malého Rufuse, a **Janu Holcovou** (železničářka), která je kmenovou členkou pražského Dejvického divadla (mj. Příběhy obyčejného šílenství, Tři sestry, Večer tříkrálový aneb Cokoli chcete, Oblomov). Slovenka **Jana Bittnerová**, která žije a pracuje ve Francii, se ve filmu ujala partu ředitelky dětského domova. Dalším slovenským hercem ve filmu je **Lotar Radványi**, který hraje roli dědečka Malé Gréty a kterého pamatujeme např. z hlavní role v dnes už klasickém poetickém dramatu *L'alie pol'né* (1972, režie **Elo Havetta**). Vyšetřovateli svou výraznou tvář propůjčil zkušený filmový a televizní herec **Josef Vinklář**. Roličku hostinské ztvárnila **Jana Dolanská**, která se objevila v hlavní ženské roli vdovy Hudlerové v *Cestě pustým lesem* a kterou známe např. i jako Blaženu z filmu **Zdeňka Tyce** *Vojtěch, řečený sirotek* (1989). Malého Rufuse v dětském věku hrají **David Pikhart** a **Vlastimil Růžička**, Malou Grétu **Pavla Mičková**.

Romové, kteří jsou nedílnou součástí atmosféry Ústí nad Labem, pronikli do vyprávění v osobě šéfa zastavárny, kde pracuje Puklice. S ním se čtveřice hrdinů (a s ní i divák) dostane až do jedné z ústeckých "romských" hospod.

Jedním z autentických "herců" ve filmu bylo i štěně ze psího útulku Domov naděje v Krupce, kde jednu dobu žije filmová Gréta. Slabá měsíční fenka, o které nejdřív nebylo jisté, zda přežije, je dnes součástí domácnosti **Galiny Šustové**.

O TVŮRČÍCH

Jiří Schmitzer (Rufus)

Jedna z nejvýraznějších osobností domácí herecké scény se narodila v roce 1949 v Praze. **Schmitzer** absolvoval v roce 1974 DAMU a stal se členem Činoherního studia v Ústí nad Labem, kde působil deset let. Potom nastoupil angažmá v pražském divadle Ypsilon. Má za sebou řadu výrazných televizních rolí (z poslední doby jmenujme např. seriál *Zdivočelá země* či televizní projekty *Třináctery hodiny*, *Pozvání na večeři* nebo *Causa Kain*). Ve filmu debutoval v roce 1973 v komedii **Oldřicha Lipského** *Tři chlapi na cestách* inspirované populárním televizním seriálem, v níž ztvárnil roli Honzy. Mezi jeho nejznámější role patří postava Kroupy mladšího z komedie *"Marečku, podejte mi pero!"*, v níž si v roce 1976 zahrál synovský part po boku svého otce **Jiřího Sováka**. V přepisu *Postřizín* Bohumila Hrabala, který v roce 1980 natočil **Jiří Menzel**, na sebe upozornil coby nevybojný správce pivovaru. Objevil se i v dalším hrabalovském filmu - *Slavnostech sněženek* (1983), stejně jako v následujícím **Menzelově** snímku - komedii *Vesničko má středisková* (1985). V rodinném snímku *Páni Edisoni* (1987) se představil také jako autor ústřední písně a zpěvák. V podobenství *Dům pro dva* (režie **Miloš Zábranský**, 1988) ztvárnil uzavřeného Bóžu, který se pokouší žít čestně i ve světě plném kompromisů. V první polovině 90. let si zahrál mimo jiné ve dvou projektech inspirovaných dílem **Franze Kafky** - *Procesu* (1992, režie **David Jones**) a *Americe* (1994, režie **Vladimír Michálek**). Za roli politického vězně Jaroslava Svobody v dramatu **Hynka Bočana** *Bumerang* (1996) získal Českého lva za mužský herecký výkon. V poslední době jsme ho mohli vidět ve filmech *Akáty bílé* (1996), *Báječná léta pod psa* (1997), *Zdivočelá země* (1997), *Kanárek* (1999), *Krajinka* (2000) a *Kytice* (2001).

Ivan Vojnár (režie, úprava scénáře a dialogy, kostýmy)

Fotograf, kameraman a režisér (nar. 1942) vystudoval kameru na pražské FAMU (1960-65). Po absolutoriu spolupracoval jako kameraman na řadě českých a slovenských hraných filmů a dokumentů (mj. letitá spolupráce s **Drahomírou Vihanovou**, celovečerní dokument **Karla Vachka** *Nový Hyperion aneb Volnost, rovnost, bratrství*, 1991).

Samostatně režíroval portrét **Boleslava Polívky** *Sen o Pierotovi* (1988), anketní snímek *Strach* (1989, spolu s **Jaroslavem Hovorkou**), dokumentární variaci na bezdomovecké téma *Cesta* (1992), portrét výtvarníka **Petra Kavana** *Krajina s ohněm* (1992), GEN o kolegovi **Miroslavu Ondříčkovi** (1993), medailon "malého" herce **Jiřího Krytináře** *Nespavost* (1993), dokument o mladých pražských divadelnících *Herci* (1995) a dokumentární esej o pacientech psychiatrické léčebny *V zahradě* (1995 - hlavní cena za dokument na MFF v Karlových Varech). V rámci televizního cyklu *Zpověď* natočil dokumenty *Řidič* a *Václav Klíma ve výkonu trestu* a v rámci cyklu *Okno* snímky *Ještě nezemřela Ukrajina* a *My, lidé století*.

Vojnárův celovečerní hraný režijní debut *Cesta pustým lesem* získal Českého lva 1997 za výtvarný počín, v mezinárodní premiéře byl úspěšně uveden na MFF v Rotterdamu 1998, získal cenu za nejlepší kameru (Jaromír Kačer) na festivalu New European Talent v Barceloně v roce 1998 a na 20. ročníku nizozemského Noordelijk Film Festival Leeuwarden získal hlavní cenu Matad'or za nejlepší hraný film. Film byl koupen pro německou a nizozemskou distribuci a televizní práva pro Německo a Francii koupila ZDF/Arte a pro Chorvatsko HRT. V roce 2000 režíroval **Ivan Vojnár** celovečerní dokument *Proroci a básníci. Kapitoly z kalendáře*, který získal cenu diváků na festivalu dokumentárních filmů v Jihlavě a měl mezinárodní premiéru na MFF v Rotterdamu 2001.

Martin Ryšavý (scénář a kniha Lesní chodci)

Rodák z Horních Počernic (1967) vystudoval Střední zemědělskou školu v Brandýse a absolvoval obor sociologie na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy a dramaturgii a scenáristiku na FAMU, kde také pracoval jako odborný asistent. Natočil celovečerní dokument *Sibiř - duše v muzeu* a krátký snímek o životě kočovných Němců z poloostrova Tajmyr nazvaný *Argiš*. Vedle obou "sibiřských" filmů režíroval experimentální dokument o práci vědců a výzkumných pracovníků na Přírodovědecké fakultě UK *Rozprava o metodě* (1997) a filmovou povídku podle vlastního scénáře *Bílá indiánka*. Spolupracoval na scénáři celovečerního hraného debutu **Romana Vávry** *Co chytneš v žitě* (nominace na Českého lva) a napsal scénář *Lesní chodci* a stejnojmennou knihu, které se staly podkladem celovečerního filmu **Ivana Vojnára**.

Ramunas Greičius (kamera)

Narodil se v roce 1968 v litevském Vilniusu, kde studoval herectví a televizní režii. Pracoval v litevském rádiu, hrál na divadle. V letech 1994-96 byl pražským korespondentem litevské televize. V roce 1993 byl přijat na pražskou FAMU, kterou dokončil v roce 2000. Jako kameraman, scenárista a režisér má na svém kontě řadu krátkých filmů: jeho dokument *Noemova archa* získal v roce 1995 první místo na studentském MFF v polské Lodži a cenu FITESu na Festivalu FAMU, hraný snímek *Anticorro* v roce 1996 druhé místo za režii na Festivalu FAMU, jeho hraný krátký film *Léto čas dlouhých letů* v roce 1997 reprezentoval ČR na MFF v Oberhausenu a Cannes, získal zvláštní cenu FITESu na Festivalu FAMU a ocenění na festivalech v Písku, Brně a Drážďanech a jeho hraný snímek *Námořnický valčík* byl v roce 2000 na festivalu v Cottbusu jako nejlepší film.

Jako kameraman je podepsán např. pod dokumenty *Ostrov* (1996) a *Nevena* (1997) či pod krátkým animovaným filmem *Stopy* (1997). Na svém kontě má i celovečerní snímky *Ene bene* (1999) a *Výlet* (2001), které režírovala **Alice Nellis**, a středometrážní film **Romana Vávry** *Skříň* (2001). Jako druhý kameraman spolupracoval na **Tmavomodrém světě** (2000, režie **Jan Svěrák**). Jeho zatím posledním filmem je pohádka *Čert ví proč* (2003), opět s **Romanem Vávrou**.

Od roku 2000 přednáší na litevské akademii múzických umění.

Šárka Němcová (střih)

Rodačka ze středočeského Kolína (1972) vystudovala střih na pražské FAMU. Už během studií se začala prosazovat v profesionální sféře. Pro FEBIO pracovala na dokumentárních cyklech *Gen*, *Genus*, *Oko* či *Cestománie*. S **Janem Němcem** spolupracovala na podobnosti *Jméno kódu Rubín* (1996) a s **Věrou Chytilovou** na dvoudílném uměleckém dokumentu *Vzlety a pády* (2000) a tragikomedii *Vyhnání z ráje* (2001).

Jiří Klenka (zvuk)

Rodák z Teplic (1972) vystudoval pražskou konzervatoř (obor klarinet, saxofon) a v letech 1992-99 zvukovou tvorbu na pražské FAMU. Už během studií průběžně spolupracoval s postprodukčními studii S-PRO Alfa, Cinemasound, s Českou televizí a s AB Barrandov. Podílel se na množství televizních inscenací, rozhlasových a televizních reklam, animovaných filmů (mj. s **Aurelem Klimtem** či **Máriou Procházkovou**) a dokumentů (s **Alicí Nellis**, **Markem Tichým** či **Rudolfem Adlerem**). Pracuje také pro dabing (mj. animované snímky *Lví král*, *Tarzan*, *Princ egyptský*...). S **Alicí Nellis** natočil filmy *Ene bene* (2000) a *Výlet* (2002). Za *Kytici* (2000, režie **F. A. Brabec**) získal Českého lva za

nejlepší zvuk. S **Ondřejem Trojanem** nyní spolupracuje na filmu *Želary* a podílí se na právě vznikajícím režijním televizním debutu **Sabiny Remundové** *Maryška*.

Jan Tobola (výtvarník)

Narodil se v roce 1956 v Přílepech u Kroměříže. Studoval Střední uměleckoprůmyslovou školu a katedru scénografie na DAMU v Praze. Už během studií začal pracovat v Západočeském divadle v Chebu. Potom své zkušenosti uplatnil ve státním divadle v Olomouci, na Kladně a v Divadle F. X. Šaldy v Liberci. Jako výtvarník na volné noze se však uplatňuje především na divadle (např. *Bratři Karamazovi* v pražském Dejvickém divadle), ale i v televizi (např. *Povídky od krbu*) a ve filmu (*Šakalí léta* **Jana Hřebejka**, *Cesta pustým lesem* **Ivana Vojnára**).

Jiřina Pahlerová (umělecká maskérka)

Narodila se v roce 1944 a ve své profesi se po studiích uplatnila v divadle, v televizi i ve filmu, kde se vypracovala na jednu z nejvyhledávanějších profesionálek ve své oboru. Ráda střídá žánry, aby nesklouzla do pracovní rutiny, ale neskrývá slabost pro dobové kostýmní projekty. Na svém kontě má takové tituly, jako jsou *Sedmikrásky* (1966) **Věry Chytilové**, *Farářův konec* (1969) **Evalda Schorma**, *Marketa Lazarová* (1967) **Františka Vlácilá** či *Postřižiny* (1980) **Jiřího Menzela**, kde se mimochodem sešla i s **Jiřím Schmitzerem**, kterého líčila v *Lesních chodcích*.

S **Jaromilem Jirešem** spolupracovala na *Opeře ve vinici* (1981) a s **Otakarem Vávrou** na filmu *Evropa tančila valčík* (1989). Podílela se i na dramatu **Andrey Sedláčkové** *Oběti a vrazi* (2000), s **Filipem Renčem** pracovala na *Rebelech* a se **Zdeňkem Troškou** na *Andělské tváři*. Do své filmografie však počítá i pohádky **Královský slib** nebo **Z pekla štěstí**. Z jejich zahraničních prací jmenujme filmy *Die Leiden des jungen Werthers* (1967, režie **Egon Gunter**) a *Burning Secret* (1988, režie **Andrew Birkin**).

Produkce GAGA (Galina Šustová)

Produkce GAGA působí od roku 1991 v oblasti výroby dokumentárních a hraných filmů i televizních pořadů, zejména pro české televizní společnosti. V současné době se však věnuje i vlastní producentské činnosti (např. televizní dokument scenáristy a režiséra **Martina Ryšavého** *Sibiř - duše v muzeu*). Ve spolupráci s Českou televizí realizovala celovečerní hraný debut **Ivana Vojnára** *Cesta pustým lesem* (1997) a byla i výkonným producentem jeho celovečerního dokumentu *Proroci a básníci. Kapitoly z kalendáře* vyrobeného v koprodukcí České televize, Asociace Film & Sociologie a Gambit filmu. Dalším společným projektem se stali právě *Lesní chodci*, na jejichž scenáristické podobě se podílela **Galina Šustová**.

Titulky:

hráli	
rufus	jiří schmitzer
puklice	jitka prosperi
čerčil	zdeněk novák
gréta	petra poláková
malej rufus	miroslav bambušek
malá gréta	ester hocke

rufusova sestra	lenka volfová
vyšetřovatel	josef vinklář
železničářka	jana holcová
přítelkyně malého rufuse	karolína rottová
ředitelka dětského domova	jana bittnerová
děda malé gréty	lotar radványi

dále hráli

david pikhart, vlastimil růžička
pavla mičková, jana dolanská
tomáš bambušek, jiří pletánek
jindřich pospíšil, stanislav urban
vojtěch herman, pavel tajčovský
jitka balogová, jan bánoci
michal kiss, pavlínka

producenti

galina šustová
helena slavíková
alice nemanská
aleš hudský
pavel dvořák
francois margolin
marian urban

na motivy scénáře a knihy lesní chodci
martina ryšavého

úprava a dialogy
ivan vojnár
spolupráce
galina šustová

monology
yveta shanfeldová
ivan vojnár
jiří schmitzer
ester hocke
petra poláková
mudr.lenka regentová

hudba
irena a vojtěch havlovi

hudba a text písně pro grétu a saxofonové sólo pro puklici
jiří pletánek

režie	ivan vojnár
kamera	ramunas greičius
střih	šárka němcová
zvuk	jiří klenka
výkonný producent	galina šustová
vedoucí produkce	vladimír šust
umělecká maskérka	jiřina pahlerová
kostýmy	ivan vojnár
výtvarník	jan tobola
lokace	jakub exner
produkce čt	aleš novák

produkce alef film a media group	silvia trizuljaková
dramaturg čt	bedřich ludvík
právní poradce	judr.vladimír kroupa
asistenti režiséra	dan dittrich štěpánka rácová
kostymérka	michaela stefanidu
maskérka	martina šeděnková
výprava	josef kadeřábek
fotografie	karel franta ibra ibrahimovič
stříh zvuku	saskia berthod
2.kamera	jozef lietavec
ostříč	rolandas joneliukstis
vrchní osvětlovač	pavel pospíšil
asistenti kamery	stanislav vales zdeněk mrkvička jiří rolínek petr bednář jan horáček
asistenti zvuku	robert dufek martin večeřa igor pokorný
asistent stříhu	jean-christophe hym
asistenti produkce	gabriela klaučová silvia kiššová lucie křemenová pavla vohnická

osvětlovači	martin halla martin bubeník jiří hradecký ladislav cháb zdeněk janda pavel jirásek roman šaroch jan tryner daniel rýdl josef rákosník norbert riedhof ludovít varga
grip	milan jáchym rené varga
steadicam	filip halaška
swiss jib	jan červenka miloš trnka martin oleksík
řidiči	jiří kratochvíl, josef král, jiří nevrlý, jindřich novák, jiří suchánek filip svoboda, petr vojáček
spolupracovali	helena uldrychová, petr zvoníček, ladislav šerý natálie drabiščáková, jaroslav a.haidler josef vejlupek, jiří lokšan, eliška kadeřábková vojtěch kadeřábek, petr tůma, jan klouza miloslav benka, marek urban, martin adámek daniel maráky, peter koller rodina barešových, julius žiga radek kubala / zubnická museální železnice jarmila poláková / asociace film a sociologie ilona ampatová / kancelář prezidenta republiky

produkce filmu děkuje za spolupráci :

policie ČR ústí n.l.
městská policie ústí n.l.
české dráhy, opř ústí n.l.
dopravní podnik města ústí n.l.
dětský domov - severní terasa ústí n.l.
setuza a.s.
restaurace "doma" v ústí n.l.,
johanka - kojenecký ústav teplice
psychiatrická léčebna horní beřkovice
domov naděje-útulek pro zvířata krupka
vězeňská služba ČR

úryvky z textů :

"básně" františek gellner
"události" jan hanč
"deník zloděje" jean genet (přeložil ladislav šerý)
"zelený had" denise levertovová (přeložila hana žantovská)
"sonety" william shakespeare (přeložil jan vladislav)

použitá hudba :

"šejkuj celej školní rok" (jim jacobs, warren casey / eduard krečmar)
"kouzla lásky" (jim jacobs, warren casey/ eduard krečmar)

"kale bala, kale jakha"
(jiří pešta, miroslav pešta, bartoloměj vaško / jiří pešta)
točkolotoč

"ach synku, synku" (česká lidová)
"vltava" z cyklu má vlast (bedřich smetana)
pražský hradčanský orchestr josefa kocúrka

"fanfára" (michael kocáb)
fanfárový orchestr hradní stráže

ruchy

jitka zvirocká
mária novotná

hudební nahrávka

irena a vojtěch havlovi
michal gera
jiří klenka
pavel polášek
štefan skup

mix hudby

jean-marc schick

mix dolby
DOLBY SR

pavel dvořák
STUDIO VIRTUAL

plakát

david fírek

titulky

david fírek
jiří větroň a studio avas

laboratorní zpracování

filmové laboratoře české televize
emilie cagášková
olga řeřuchová
irena vortelová

dodavatel filmové suroviny - film 16 35

KODAK MOTION PICTURE FILM

distribuce

SPIN film / Ivana Vrbíková

partneři filmu

drinks union
město ústí nad labem
činoherní studio ústí nad labem

vyrobena v koprodukcí
gaga produkce
česká televize
synergia film
studio virtual
margo films paris
alef film a media group
filmservice slovakia

státní fond ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie
eurimages

©
gaga produkce, česká televize, synergia film,
margo films, alef film a media group
2003